

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06676/2017-ERU

Praha 15. června 2017

Č. j. 06676-3/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-06676/2017-ERU s účastníkem řízení, fyzickou osobou podnikající [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, rozhodl

t a k t o :

I. Účastník řízení, fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 18. července 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Tvorovice strojně (pásový minibagr HR 32) zemní práce v souvislosti s rekonstrukcí silnice, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu 1PE DN 63, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající [REDAKCE], za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 25 000 Kč** (slovy: dvacet pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 23817.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající [REDAKCE], ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 23817.

O d ů v o d n ě n í

Dne 7. listopadu 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlakého plynovodu 1PE DN 63 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení, fyzickou osobou [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“). Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 5. ledna 2017 protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 11449-20/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 11449/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 15. června 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že práce na rekonstrukci silnice v obci Tvorovice (dále též „stavba“) prováděl právě účastník řízení v postavení zhotovitele části této stavby, a to na základě Smlouvy o dílo, číslo smlouvy objednatele [REDAKCE], uzavřené dne 7. června 2016 mezi společnostmi KARETA s.r.o. jako objednatelem a účastníkem řízení jako zhotovitelem. Předmětem smlouvy byla subdodávka stavebních či montážních prací na zakázce [REDAKCE].

Dne 27. listopadu 2014 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě vyjádření zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vytyčení přesné polohy plynárenského zařízení v terénu bylo dle Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení, jehož přílohou byla mapová situace, provedeno dne 18. května 2016. Platnost vytyčení byla stanovena na 2 měsíce.

Dne 30. května 2016 převzal účastník řízení od objednatele staveniště, o čemž byl téhož dne sepsán Zápis o předání a převzetí stanoviště. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 18. července 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Tvorovice při provádění zemních prací souvisejících s realizací stavby k poškození středotlakého plynovodu 1PE DN 63 účastníkem řízení. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození tohoto plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje - minibagru.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 122 m³ plynu do ovzduší za dobu 50 minut a k přerušení dodávky plynu 13 konečným zákazníkům, jak vyplývá z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v [REDAKCE]

ze dne 18. července 2016 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného ze dne 19. července 2016.

Účastník řízení se dne 29. listopadu 2016 vyjádřil do zápisu z jednání v rámci kontroly ERU. Uvedl, že při výkopu jámy o hloubce 80 cm pro novou dešťovou vpust' pro odvodnění komunikace došlo k zachycení plynárenského zařízení lžící pásového minibagru HR 32, který obsluhoval strojník, zaměstnanec účastníka řízení (dále jen „strojník“). Bezprostředně po poškození strojník přerušil práce a účastník řízení informoval provozovatele plynárenského zařízení. Zaměstnanci poruchové služby poškozený plynovod zaškrtili a provedli opravu, přičemž jim účastník řízení poskytl aktivní součinnost, když podle pokynů odkryl potřebný úsek plynovodu. Plynárenské zařízení bylo uloženo v hloubce 60 – 70 cm a nebylo opatřeno výstražnou fólií ani pískovým obsypem. Účastník řízení dále uvedl, že práce prováděl podle projektové dokumentace a nemohl předpokládat, že kanalizační vpust' je naprojektována přímo na plynovodu. Účastník řízení též uvedl, že vzhledem k době, která uplynula od provedení vytyčení, byly vytyčovací značky hůře viditelné a strojník je patrně přehlédl.

Účastník řízení, stejně jako provozovatel distribuční soustavy, provedli fotodokumentaci místa poškození, z níž je patrná absence pískového obsypu a výstražné fólie v blízkosti plynárenského zařízení.

Účastník řízení dále poskytl kopii nedatovaného Záznamu o seznámení s dokumentací BOZP a PO stavby, podepsané strojníkem, a průkazu strojníka. Z dokumentů vyplývá, že účastník řízení zajistil provádění zemních prací kvalifikovanou osobou.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti, a přesto prováděl zemní práce prostřednictvím zemního stroje. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností a podle podmínek stanovených správcem distribuční soustavy.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky správního deliktu se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky správního deliktu (škodlivosti správního deliktu pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007). Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat také společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevytvořil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Správní orgán však přesto k tvrzení účastníka řízení o absenci pískového obsypu a ochranné fólie přihlédl při stanovení uložené sankce.

V této souvislosti správní orgán poznamenává, že účastníka řízení nezbavuje odpovědnosti za poškození plynárenského zařízení ani tvrzení, že plynárenské zařízení nebylo řádně označeno výstražnou folií a nebylo obsypáno pískem. Plynárenská zařízení jsou ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona chráněna proti poškození bez ohledu na jejich stavebně technické provedení a případnou absenci ochranných prvků. Hlavní příčinou poškození plynárenského zařízení v posuzovaném případě bylo provádění zemních prací v jeho ochranném pásmu strojním způsobem, nikoliv absence pískového obsypu a výstražné fólie.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím zemního stroje jako přitěžující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy jako polehčující okolnost. Poškozené plynárenské zařízení nebylo řádně opatřeno ochrannými prvky v terénu, které by upozornily účastníka řízení na jeho přítomnost, což vyhodnotil správní orgán jako polehčující okolnost. K zabránění vzniku škod na inženýrských sítích účastník řízení provádí pravidelná školení zaměstnanců, tuto skutečnost správní orgán hodnotí též jako polehčující.

Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Z hlediska významu správní orgán považuje poškozené plynárenské zařízení za významnější, stejně tak jako množství plynu uniklého do ovzduší a přerušení dodávky plynu 13 konečným zákazníkům a tyto okolnosti hodnotí jako závažnost správního deliktu zvyšující.

Správní orgán k výši udělené sankce uvádí, že se jedná o sankci, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Účastníku řízení tak byla uložena pokuta u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložená sankce může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

P o u č e n í

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení